

De thumbnails van bekendnaakt.net

Citeersuggestie: E.F. Vaal, *De thumbnails van Bekendnaakt.net*, IE-Forum.nl, [IEF 12784](#).

Commentaar in 't kort

Een thumbnail is een verkleinde weergave van een afbeelding ter grootte van een duimnagel. Een thumbnail linkt meestal door naar een vergrote versie van de afbeelding op websites van derden. Er bestaat verschillende (buitenlandse) jurisprudentie over de vraag of het tonen van een thumbnail al dan niet auteursrechtinbreuk op de originele afbeelding oplevert.

Bekendnaakt.net

Vorige week heeft de Rechtbank Amsterdam uitspraak gedaan over de vraag of een websitehouder door het plaatsen van thumbnails van auteursrechtelijk beschermde (naakt)foto's en films, inbreuk maakt op de auteursrechten rustend op de foto's en films ([IEF 12752](#)). In deze zaak waren 191 foto's en 2 filmpjes in thumbnail formaat op de website <bekendnaakt.net> geplaatst. Na het klikken op de betreffende thumbnail werd de bezoeker van de website doorgeleid naar websites van derden. De auteursrechthebbende op de originele foto's claimde auteursrechtinbreuk omdat de miniatuurafbeeldingen zonder haar toestemming openbaar werden gemaakt.

Het verweer van de websitehouder dat louter sprake was van thumbnails mocht hem niet baten. De Rechtbank overweegt als volgt: *“Waar het om gaat is of op de website het werk door het publiek toegankelijk wordt gemaakt. De door [de auteursrechthebbende] in het geding gebrachte stukken, bestaande uit schermafdrukken van de website, laten zien dat de thumbnail op de website al een dusdanig formaat hebben dat zij zonder probleem door het publiek van de website kunnen worden waargenomen. Reeds daarom is sprake van openbaarmaking van de werken.”*¹

Het lijkt mij juist dat het plaatsen van een thumbnail een openbaarmaking is in de zin van de Auteurswet. De overweging van de Rechtbank vind ik wel wat summier. Omdat een werk kan worden waargenomen is sprake van een openbaarmaking, zo lijkt de Rechtbank te overwegen. Bedoeld zal zijn dat het plaatsen van een thumbnail een aan de rechthebbende voorbehouden openbaarmaking oplevert omdat het gehele werk (de foto) en daarmee alle auteursrechtelijk beschermde trekken zijn overgenomen. Vervolgens is het plaatsen van de thumbnail een openbaarmaking in de zin van artikel 12 Auteurswet omdat de foto's en films op zodanige wijze beschikbaar worden gesteld dat deze voor de leden van het publiek toegankelijk zijn.

De exploitant van de website heeft in deze zaak geen beroep gedaan op een beperking op het auteursrecht. Een dergelijk beroep heeft diverse thumbnail-gebruikers in binnen- en buitenland kunnen baten.

Fair use

In 2003 oordeelde de Amerikaanse rechter in de zaak *Kelly v. Arriba Soft Corporation* dat het gebruik van thumbnails van auteursrechtelijk beschermde afbeeldingen in zoekresultaten van de zoekmachine Arriba onder de Amerikaanse *fair use* exceptie valt. Het Amerikaanse Hof achtte het kopiëren van een replica van een hele foto in het licht van het bedoelde gebruik van de zoekmachine redelijk en noodzakelijk. Daarnaast verwachtte het Hof dat het gebruik van de thumbnails als zoekresultaat geen ernstige gevolgen zou hebben voor de exploitatie van de originele werken. Sterker nog, de zoekresultaten in thumbnail formaat zouden de *exposure* van de originele werken volgens de rechtbank alleen maar bevorderen.

In een vergelijkbare zaak in 2004 werd Google door een Amerikaanse uitgever van pornografische tijdschriften beschuldigd van auteursrechtinbreuk. Google plaatste in haar zoekresultaten in lage resolutie de pornografische plaatjes in thumbnail formaat. Ook in deze zaak werd geoordeeld dat sprake was van fair use van de afbeeldingen. De Amerikaanse rechter achtte het in deze zaak van doorslaggevend belang dat Google de afbeeldingen slechts gebruikt met het doel om informatie door te geven. Daarmee wordt de toegang tot informatie op internet verbeterd en een publiek belang gediend, aldus de rechter.

Wettelijke beperkingen Auteurswet

Het Nederlandse auteursrecht kent geen *fair use* exceptie maar een gesloten stelsel van wettelijke beperkingen op het auteursrecht. Thumbnails kunnen onder omstandigheden onder deze beperkingen vallen wanneer zij een toelaatbaar citaat (artikel 15 Auteurswet) opleveren of onder de nieuwsexceptie (artikel 15a Auteurswet) vallen.

Een beroep op de nieuwsexceptie kan echter alleen persorganen baten die nieuwsberichten overnemen. Ook kan een geslaagd beroep op deze wettelijke beperking door rechthebbenden voorkomen worden middels het opnemen van een auteursrechtvoorbehoud.

¹ Rechtbank Amsterdam 5 juni 2013, [IEF 12752](#), r.o. 4.8.

Het citaatrecht heeft een breder bereik. Volgens artikel 15a Auteurswet wordt het citeren uit een werk in een aankondiging, beoordeling, polemieek of wetenschappelijke verhandeling of in een uiting met een vergelijkbaar doel, niet als auteursrechtinbreuk gezien. Dit op voorwaarde dat het citeren in overeenstemming is met hetgeen naar de regels van het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is en het aantal en de omvang van de geciteerde gedeelten door het te bereiken doel zijn gerechtvaardigd. Voor fotografische werken was in verleden in de wet opgenomen dat het beeldcitaat qua formaat of procedé af diende te wijken van het origineel. Dit vereiste is komen te vervallen. Dat betekent niet dat een afwijkend formaat van een beeldcitaat geen proportionele voorwaarde meer is voor toelaatbaarheid van het citaat.²

Het Hof Arnhem oordeelde al in 2005 in de zaak tussen Zoekallehuizen en NVM Makelaars dat het plaatsen van foto's van huizen in thumbnail formaat een toelaatbaar citaat is.³ Volgens het Hof citeerde Zoekallehuizen ten behoeve van een aankondiging en was de geplaatste informatie (met inbegrip van een thumbnail) zakelijk, functioneel en proportioneel. Ook in een recente zaak van de rechtbank Arnhem deed een gedaagde partij bij het plaatsen van miniatuur afbeeldingen van auteursrechtelijk beschermde foto's met succes een beroep op het citaatrecht.⁴

De vraag of een thumbnail een toelaatbaar citaat is hangt af van de wijze waarop en de context waarin de thumbnail wordt gebruikt. Artikel 15a Auteurswet vereist dat citaten gebruikt worden in een aankondiging, beoordeling, polemieek of wetenschappelijke verhandeling of voor een uiting met een vergelijkbaar doel. Hugenholtz stelt dat met enige goede wil betoogd zou kunnen worden dat thumbnails in Google zoekresultaten bestaan ter bevordering van de informatievrijheid, en daarmee vallen onder een 'vergelijkbaar doel' als bedoeld in artikel 15a Auteurswet.⁵ De Zwaan uit echter ernstige twijfels over de houdbaarheid van deze stelling.⁶

Het Bundesgerichtshof oordeelde in 2010 dat thumbnails in Google-zoekresultaten niet onder het Duitse citaatrecht vallen omdat de (in het Duitse recht strenge vereiste van) context waarin het citaat is geplaatst ontbrak:

“Die Verwertung eines geschützten Werks als Zitat setzt nach wie vor einen Zitzweck im Sinne einer Verbindung zwischen dem verwendeten fremden Werk oder Werkteil und den eigenen Gedanken des Zitierenden voraus.”⁷

In deze zaak oordeelde de Duitse rechter overigens dat de thumbnails wel geoorloofd waren. Dit omdat de maker, door het werk onbeveiligd op internet te plaatsen, een impliciete licentie heeft gegeven aan Google om de werken te gebruiken in haar dienst.⁸ Deze beslissing is in een vergelijkbare zaak in 2011 nog eens bevestigd door het Bundesgerichtshof.⁹

Tot slot

De vraag is of een beroep op het citaatrecht de exploitant van <bekendnaakt.net> had kunnen baten. Nog buiten de vraag of de thumbnails in de onderhavige zaak zijn aan te merken als een 'aankondiging' of daarmee 'vergelijkbaar doel' in de zin van artikel 15a Auteurswet en de vraag of de foto's voldoen aan de eisen van proportionaliteit, lijkt een beroep op het citaatrecht te kunnen stranden op het feit de foto's waaruit is geciteerd zelf niet eerder rechtmatig openbaar is gemaakt.

Eliëtte Vaal

² Ch. Chielen, Kort begrip van het intellectuele eigendomsrecht, p. 492; MvT, Kamerstukken II, 2001/02, 28482, nr. 3, p.40-41.

³ Hof Arnhem 4 juli 2006, [IEF 2288](#) (NVM v Zoekallehuizen)

⁴ Rechtbank Oost Nederland 14 januari 2013,

⁵ P.B. Hugenholtz, De auteursrechtelijke groeipijnen van Google, [Ars Aequi](#), februari 2011, p.91-97.

⁶ M.R. de Zwaan, Ruimte in het citaatrecht in Europa, Zoekmachine vindt niets bij 'search naar flexibilites', AMI 2012, 4, p.141 ([login](#)).

⁷ Bundesgerichtshof 29 april 2010, [zaak I ZR 69/08](#) (Vorschaubilder).

⁸ Supra, ro 26, 27.

⁹ Bundesgerichtshof 19 oktober 2011, [zaak I ZR 140/10](#) (Vorschaubilder II), ro 36.